

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Égész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben háshos hozva:	
Égész évre	20 kor
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Égész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétbe és
annap utáni napok kivételével.

Beszerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczna-utca 3.

Asszerkesztőség kárártok visszaadása
vagy megőrsőre nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

Kereskedők nyugdíja.

A kereskedők rokkant- és nyugdíjbiztosításáról nálunk már nagyon sokat beszéltek és irtak. Sajnos, az ügy ma is abban a stádiumban van, mint volt az eszme felvetésekor.

Mindenekelőtt a következő kérdéseket kell tisztáznunk:

Milyen esetekben következnek be a nyugdíjjogosultság? (Rokkantság, aggkor, stb.) Milyen igények állapítandók meg a kereskedő özvegye, kiskoru árvái részére? Milyen támogatás volna kívánatos elszegényedés, tönkremenetel esetén és milyen módok mellett? Hogyan gyűjtendő össze a nyugdíj alapjául szolgáló tőke?

Idegen segítségre aránylag igen kis mértékben számíthatunk, a nyugdíjat tehát a kereskedőknek maguknak kell akár rendszeres befizetések, akár valami alkalomszerű teljesítmények formájában összegyűjteni. A Magyar Kereskedők Lapja azt ajánlja, hogy a bevásárlás néhány százalékat üsse minden kereskedő a bevásárlási árhoz és ezt a százalékot fizesse be az erre a célra létesítendő pénztárba, amely gyümölcsöztesse és amely ebből a befizetések arányában folyósítsa bizonyos előre meghatározott idő múlva, munkaképtelenség vagy elhalálozás esetén a nyugdíjat, amely a hitelezők által megtámadhatatlan lenne. Kereskedői körökben úgy vélik, hogy a legtöbb szakma és a legtöbb cikk könnyen elbirna ezen a címen 5 százalékos árpótléket. Vevőközönségünk azonban alig gondolkodik így, mert hiszen a legutóbbi időben annyi cikkünket drágították meg a gyárosok vagy más termelők, hogy újabb drágítást aligha lesz hajlandó magára vállalni. Bár tagadhatatlan, hogy ennek meg volna az az előnye, hogy minden kereskedő ugyszólván észrevétlenül jutna nyugdíjhoz.

Visszont az is igaz, hogy az ilyenforma tőkegyűjtést gyakorolhatná minden kereskedő a nyugdíjpénztár nélkül is, de bizonyos, hogy senki sem gyakorolja és még ha valaki össze is gyűjtené valamely takarékpénztárban évi forgalmának néhány százalékat, annak csak a tőkéjét és kamatait élvezhetné, míg a nyugdíjbiztosításnál az élet és elhalálozás esélyei is javára számíthatnának, nyugdíját növelik. A nyilvános pénztárból való biztosításnak előnye még a befizetés kény-

szeres és az, hogy a kedvezményezett nem rendelkezhetik feltétlenül az így gyűjtött tőkével, az tehát okvetlenül arra a célra marad meg, amelyre gyűjtöttük.

Elképzelhető a nyugdíjbiztosítás úgy is, hogy minden kereskedő évenként, fél-évenként, vagy akár havonként egy meghatározott összeget fizet be a nyugdíjpénztárba és bizonyos számú évek múlva ennek ellenében előre megállapított nyugdíjra van igénye. Ez tulajdonképpen nem volna más, mint az az üzlet, a melyet járadék biztosítás néven majdnem minden biztosító-intézet kultivál. Mindegyik módnak meg vannak az előnyei és hátrányai. És éppen ezeknek az előnyöknek és hátrányoknak az alapos megvitatása adja meg majd a nyugdíjintézet létesítésének módjait. Aki tehát a kérdéshez új eszmék felvetésével hozzászól, elősegíti ennek a kétségkívül igen fontos intézménynek a létrejöttét.

A főrendiház ülése.

Budapest, június 26.

Elnök **Jósika** Samu báró.

Az elnöki előterjesztések után javasolja az elnök, hogy a főrendiház a képviselőház által megszavazott javaslatokat sürgősen tárgyalja le, hogy azok mielőbb szentesítés alá kerülhessenek.

A ház a javaslatot elfogadja.

Ezután következett a napirend. Egyhangulag elfogadták a cukoregyezmény a kecskeméti földrendés, a postatakarékpénztár alapjainak felemeléséről, az 1883. tc. VI—XI. szakaszainak módosításáról szóló javaslatokat.

Az adóörvény tárgyalásánál

Zselénszky Róbert gróf szólalt fel, s kérte a javaslatok hibáinak novelláris uton való rendezését.

Teleszky János pénzügyminiszter: Sajnálatlaltal kénytelen kijelenteni, hogy most nem tehet olyan értelmi javaslatot, amit Zselénszky óhajtott, nem pedig azért, mert elsőbb megakarja várni, milyen mértékben fog megtevelni a javaslat a hozzá fűzött várakozásoknak. Kéri a javaslat változatlan elfogadását.

A ház a javaslatot változatlanul elfogadja.

Az ásványolaj bányászati jogának a Kárpátia társaságra leendő átruházásáról a központi statisztikai hivatal jelentéséről, a Svédországgal kötött kereskedelmi egyezmény be-

cik helyezéséről, továbbá 17 vicinális vasutak engedélyezéséről, valamint az ez évi ujoncmegajánlásról szóló javaslatokat egyhangulag, hozzászólás nélkül elfogadták. A vármegyei alkalmazottak illetményeinek szabályozásáról, a városok fejlesztéséről, az 1883. XV. tc. módosításáról, továbbá a fővárosi állami rendőrségnek Kispeszt, Szent Lőrinc, Erzsébetfalvára leendő kiterjesztéséről szóló javaslatokat vita nélkül szintén megszavazták. Ezzel a napirend letárgyaltatott.

Az elnök javaslatára a ház csütörtökön délután ülést tart, amelyen a képviselőházat elnapoló királyi kézirat lesz felolvasva. A jegyzőkönyv felolvasása után az ülés fél egykor véget ért.

Az osztrák házelnök a magyar parlamenti dolgokról.

Egy hírlapíró kérdést intézett dr. **Sylvester** Gyulához, a magyar politikai viszonyok tárgyában. Az osztrák képviselőház elnöke elég élesen nyilatkozott olyan dolgokról, amiben nyilatkozni nem illetékes. A többi közt ezeket mondta:

Ausztriában teljesen lehetetlen volna az, ami most Magyarországon történik. Ambár a magyar képviselőház házszabályait és a házszabály kezelését nem ismerem, mégis merem állítani, hogy a mi kisebbségi pártjaink nem tőrnek a felét sem annak, ami most önöknél történik. Mi és minden modern parlamenti politika arra törekszik, hogy összegyűjtse és kibékítse az ellenzéki erőket, de letörni nyers erőszakkal páratlan dolog. A kisebbség uralmánál nem kevésbé veszedelmes a majoritás zsarnoksága s ahol ez bekövetkezett, ott megszűnik a parlamentárizmus.

— Milyennek kell lenni elnök ur az olyan házszabálynak, amely a méltányosságot összegyezte a többség érdekével?

— Csakis olyasféleknek, amely nem vasikalaposan bürokratikus. A magyar házszabályok módosítása is csak addig mozog helyes irányokban, amíg célja a bürokratizmustól való mentesítés.

— No és a Tisza, helyesebben a Vadász Lipót-féle házszabály?

— Cenzurát és disciplinális hatalmat akar gyakorolni s ez már sok, annyira sok, hogy fellázítja az ember jobb érzéseit és bizonyára a magyar közvéleményt is.

— A Lukács féle mandátum-elkobzó javaslatot ismeri elnök ur?

Sylvester boszankodva elkacagta magát s így szólt:

— Ismerem. Tisza Istvánhoz méltó idea, de nem lehetséges elhinni, hogy meg is valótsák. Ilyen, melléktekintetekre mit sem adó nem lesz a magyar képviselőház többsége,

Megjelent Nagyvárad szenzációja!

„Levél Nagyvárad város közönségéhez“ Igyekezzen mindenki megszerezni.

Ma kerül kiosztásra. Kiosztják a MESSENGER BOYOK.

amelynek tartania kell attól is, hogy a magyar választók is hasonlóak lesznek velük szemben a választásoknál.

— Magyarországon — mondotta — ahol minden lehetséges, ilyesmitől nem igen tartanak az összeválasztott munkapárti képviselők. Majd így folytattuk:

— Mi elnök ur szerint a kibontakozás módja?

— Sürgősen ki kell békíteni az ellenzék, expiálni kell az elkövetett erőszakosságokat és főleg meg kell reformálni a választói jogot, hogy a magyar parlamentarizmus sorsával ne csak az újságírók törődjenek, hanem a nép nagy tömegei is, mert ebben rejlik a parlamentarizmus ereje fölfelé is és a parlamenti zsarnokokkal szemben is.

A parlamenti program.

A politika aktái rövidesen lezárulnak. A képviselőház ma már csak rövid formális ülést tart, amelyen felolvassák a parlamentet elnapoló legkegyelmesebb királyi kéziratot. Azután csendes némaság borul a dunaparti palotára, amely heteken át oly hangos volt.

A királyi kézirat szeptember 17-ig napolja el a képviselőházat. Ekkor ugyanis készülni kell már a delegációk ülészakának előkészítésére, meg kell kezdeni az ősszel tárgyalásra kerülő javaslatok bizottsági tárgyalásait is.

A szeptember 17-én újra összeülő országgyűlés csupán a delegáció tagjait válassza meg és akkor újabb elnapolás következik be, amelynek tartama alatt Bécsben delegációs ülészak lesz az idej közös költségvetés elintézésére, sőt egy második delegációs ülészak is lesz Budapesten a jövő évi közös költségvetés elintézésére. Ez alatt a második delegációs ülészak alatt pedig, hír szerint, Budapesten lesz a király is egész udvartartásával és talán ez az időszak van arra szánva, hogy a parlamenti

béke helyreállítása érdekében valami történjék.

Az osztrák parlament még ma végez a véderőreform tárgyalásával. Pár nap múlva tárgyalja a többi katonai javaslatokat is természetesen az előre megbeszélte változtatások nélkül.

Burkolási és köztisztasági kérdések

Közköltő felemelés év közben.

Belejutottunk a forró nyárba, az utcai folyókákban zöldre válik a pocsolya s megfertőzi a levegőt. A kolera réme még nem ijesztett bennünket, de ha továbbra is így megy az utcák tisztogatása, bőven lesz részünk a járványterjesztő telepeken. Igaz, hogy a város kellő tisztántartása óriási pénzbe kerül, de ezt az áldozatot meg kell hozni közegészségi okok miatt.

Köszeghy József v. főmérnök a városi tanács tegnapi ülésén előterjesztette a legszükségesebb utcaburkolásokra és a köztisztasági követelmények ellátása tárgyában. Az előterjesztésben foglalt munkálatok 160000 koronát igényelnének. Ezekből a munkálatokból már 70000 korona ki lett fizetve s így még mintegy 90000 korona póthitelre volna szükség.

A városi tanácsban vita fejlődött ki s utasították a város főszámvéveőjét, hogy az összeg fedezésére nézve tegyen előterjesztést. A főmérnöknek pedig szigorúan meghagyták, hogy csak azon burkolásokat hajtsa végre, amelyekre a városi tanács felhatalmazást ad; a köztisztasági dolgokban pedig csak a legszükségesebb dolgok végrehajtására szorítkozzék.

A tanács ugyanis már is tullepte a kiuta-

lásoknál a költségvetés keretét s a július havi közgyűlésen előterjesztést tesz a város tanácsa a szükséges póthitel megszavazása iránt.

Szűcs Géza városi főszámvéveő szerint fedezet nincs. A burkolásokat csakis kölcsönből lehet fedezni, a köztisztasági dolgokra azonban a város közpénztárának kell nyújtani a fedezetet. Ez pedig körülbelül 3 százalék közköltőt igényelne.

A kérdés megoldása ilyen körülmények között nem a legkönnyebb, mert évközben közköltő emelésbe aligha megy bele a város törvényhatósága.

Széchenyi püspök Kimpányban.

Magyarcséke vidékének apró szalmafedele falvai tegnap előkelő vendégeket fogadtak. A vendégek élén gróf Széchenyi Miklós megyés püspök volt, aki pár nappal ezelőt háta- tározta el, hogy meglátogassa a vármegyének ezt az elhagyott járását is. Széchenyi püspök érkezéséről előzőleg értesítette Gáll István magyarcsékei plébánost, aki a fogadtatást impozáns módon készítette elő Korda Andor földbirtokossal egyetemben.

Dél előtt 11 órakor robogott be Magyarcséke gróf Széchenyi Miklós automobílija, gróf Erdődy Lajos és Brém Lőrinc titkár társaságában érkezett meg. A piac téren várta az előkelő vendégeket Gáll István plébános az egész magyarcsékei közönség élén. A püspök elé fehér ruhás lányok virágot hintettek. Így jutott el a főpásztor a plébániai lakra, ahol ebéd volt.

Ebéd után újra automobilra ült az előkelő társaság és most már Korda Andor dr. Comsa János körorvos kíséretében is utnak indultak Nagypapmezőre. Itt Inger Solimán nagybirto-

„TISZANTUL“ TÁRCZÁJA.

Az eucharasztikus kongresszusok.

Az idén Bécsben rendezendő eucharasztikus kongresszus alkalmából érdemes lesz egy pillantást vetni az eddigi kongresszusokra.

1893 május 14—21-ig Jeruzsálemben tartották az első eucharasztikus világkongresszust, melyet nem európai városban rendeztek. Kezdetben aggályoskodtak, hogy megtartható lesz-e a kongresszus Jeruzsálemben? Aggodalomra adott okot az egyesült és nemegyesült keleti keresztények különféle rítusa, valamint az a kérdés, hogy minő álláspontot fog elfoglalni a pápai legátussal szemben a török kormány? Végre azonban sikerült minden nehézséget leküzdeni s a pápai legátus Jappóban nagyszerű fogadtatásban részesült. Jeruzsálemben a világi hatóságok, a francia konzul, a vallásos egyesületek, sőt a nemegyesült patriarka küldöttjei is üdvözölték.

A szentsír templomban végbement ajtatosságot után kezdődtek a hétnapos tanácskozások. Nem kevesebb mint 50 latin szertartású főpap vett részt Belgiumból, Franciaországból,

Olaszországból Angliából és Amerikából, továbbá 18 keleti (görög, maronito, szír, kald, örmény és szláv) érsek és püspök. Minden reggel nagymisével kezdődött, melyet más és más jeruzsálemi főtemplomban más és más rítus szerint pontifikáltak. Azután az Oltáriszentség a hívek imádatára kitéve maradt.

A jeruzsálemi kongresszus vezérgondolata az unió volt. A keleti keresztények elé Rómát úgy szokták odaállítani, mint a keletiek szokásainak ellenségét. A kongresszus folytán mintha a kötelék hullott volna le a keletiek szeméről; látták, hogy e szokásokat Róma igenis tiszteli és becsüli. Ennek következménye volt sok szimatikus visszatérése az anyaegyházba.

Meg tanulták ez alkalommal ismerni a keletiek ünnepeit, szertartásait és egyesületeit. Főlényes mozaik volt ez, a mely a kongresszus résztvevőinek lelkébe mélyen bevésődött. Az egész ünnepély a résztvevők belső áhítatával, a szónokok tapintatával, a pápai legátus szeretetreméltó, atyai föllépésével alkalmas volt arra, hogy az egész Keleten hatalmas rokonzást keltsen: az unió előkészítése egy lépéssel előbbre jutott.

A következő eucharasztikus kongresszuson

1894-ben Reimsban tartották meg, az ezután hetet szintén belga és francia földön. Az 1898-iki brüsszeli kongresszus vetette föl és vitatta meg az eucharasztia viszonyát a szociális élethez.

A későbbi kongresszusok is mindig tovább szélesítették a programot, hogy az életet minél szorosabb kapcsolatba állítsák az Oltáriszentség imádatával.

Az idej bécsi eucharisztikus kongresszus arányaival valamennyi előzőn túl fog tenni, legalább az előjelekből erre lehet következtetni.

Első sorban az osztrák népek igyekeznek minél nagyobb számban leendő részvételükkel a kongresszus fényét emelni. A hűséges katolikus Tirol valóságos nemzeti ünnepnek tekintti a kongresszust. Az egész országban állandó az érdeklődés és a lelkesedés, melyet az egyes városokban és falvakban tartott ajtatosságot, prédikációk és gyűlések még fokoznak. Nemcsak az ország főbb helyein, Innsbruck, Brixen, Bozen, Merán városokban, hanem a legfélreesőbb falvakban is gondot fordítanak a hívek kellő előkészítésére. A kongresszusra külön vonatok és más csoportok százával jelentkeztek.

N a g y v á r a d i

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete Rákóczi-ut, 9. szám alatt a Széchenyi szálloda mellett
fűszer-, csemege-, bor és gyarmatárukban
Telefon 769. sz. legolcsóbb bevásárlási forrás. **Telefon 769. sz.**

kosnak voltak vendégei. Megtekintették a gyönyörű fekvésű főúri kastélyt. A kastély értékelésünk szerint 160000 koronáért eladó. Nincs kizárva, hogy a vármegye eme egyik legszebb fekvésű helyén ez az ősi kastély rövid időn belül gazdát fog cserélni.

A kimpányi kastély megtekintése után átrándult a főúri társaság Bihardobresdre. — Itt szintén ünnepélyes fogadtatásban volt része a püspöknek. A község lakossága éljenezve fogadta a vendégeket, kik elé fehérruhás lányok hintettek virágot. Az erdőpartelep tisztviselői nevében *Farkas Rezső* üzvezető igazgató fogadta magas szárnyalású beszéddel a püspököt.

A fogadtatást meleg szavakkal köszönte meg a főpásztor, aztán megtekintették az ipartelepét.

Délután Magyarcsékre tértek vissza, ahol a templom megtekintése után rövid pihenőt tartottak és a vendégek elbucsuhtak kíséretükkel. Este már vissza is érkezett a püspök székhelyére, Nagyváradra.

Giesswein és az ellenzék.

Politikai körökben feltűnést keltett, hogy tegnap egy dunántúli küldöttség élén *Serényi Béla* földmívelési miniszter elé járult *Giesswein Sándor* keresztényszocialista képviselő is, holott a véderő házsabályellenes megszavazása után a szövetkezett ellenzékhez csatlakozott. Az ellenzék körében rossz néven vették *Giesswein* ezt a lépését, amelylyel mintegy megbontani látszott azt a szolidaritást, amely szerint a szövetkezett pártok a kormányval szemben minden érintkezést megszüntettek.

Giesswein Sándor a tegnapi küldöttség dolgaiban a következő érdekes nyilatkozatot tette:

Az eucharisztikus ünnepi körmeneten, melyet szeptember 15-én, vasárnap fognak megtartani, a tiroliak nagy csapatban vesznek részt. Az első csapat fogja vinni a Tirolban őrzött és szentségi vonatkozású emlékeket, a másodikban lesz az ország száz és száz katolikus egyesülete és kongregációja, a harmadikban haladnak a lövészszázadok festői egyenruhában, zenével és zászlóval, végül a negyedik az 1809-ik évből azt a rohamzászlóaljot fogja ábrázolni, mely az u. n. linzi óriás kereszt előlívtele mellett bátran és győzelmesen támadt az ellenségre. Az eredeti keresztet az Iselhegyen emelt kápolnában őrzik; ezt magát nem viszik Bécsbe, mert a tiroliak kimondották, hogy ez a kereszt a kápolnát elhagyni nem fogja soha, de részt fog venni a menetben a keresztnek hű utáza. Hogy a tiroliak lelkesedéséről fogalmunk legyen, megemlítünk annyit, hogy pl. a Brixenből már bejelentett egyik különvonat 350, a másik, mely lövészeket fog vinni, 500 utast szállít a kongresszusra.

A külföld közül Magyarország részvétele ígérkezik impozánsnak. Bécs közel esik hozzánk s most alkalmunk nyílik a szomszéd állam fővárosában az egész világ előtt bemutatni a független magyar nemzet áhitatos buzgóságát.

— A küldöttség Győr és Mosonvármegyék-ből jött fel, hogy egy a vármegyékre nézve nagylontosságú kérdésben, a Kisduna hajózhatóvá tétele érdekében járjon el. Ennek az ügynek fontosságát a mostani politikai helyzet sem alterálhatja, mert akárki is a miniszter, kötelessége az ország érdekét előmozdítani. A Kisduna hajózhatóvá tétele még világkereskedelmi szempontból is figyelembe jön.

A küldöttségben Győrmegeből *Németh Károly*, Mosonból két képviselő és több ellenzéki választó volt jelen. En már régen megígertem a mosoniaknak, hogy csatlakozom a küldöttséghez. Részvételemmel politikai jelentősége nem volt, csak közgazdasági, a *közgazdasági élet pedig*, az én felfogásom szerint *nem szünetelhet* semmi körülmények között sem, mert akkor az ország menne tönkre.

Arra a kérdésre, hogy az ellenzékhez tartozik, s kötelezőnek tartja-e magára nézve annak taktikáját? *Giesswein* így felelt:

— En határozottan ellenzéki vagyok. Jun. 4-ét törvénytelen aktusnak tartom, melyet reparálni kell. De az eljárási módra nézve az a nézetem, hogy nekünk a *parlament ülésein részt kell venni* és én szükség esetén *részt is fogok venni*, mert nem akarok hozzájárulni ahhoz, hogy Magyarországon szuronyok segítségével parlamenti dikta ura keletkezzen.

Titokzatos rendőrdráma.

Tegnap délután egyik helybeli estilap szenzációs hírrel lepte meg a várost. *Titokzatos rendőrdramáról* beszél, melynek részletei homályba vannak burkolva. Annyit azonban tud a jól értesült estilap, hogy egy rendőr vérengzést követett el és összevagdalt egy pincért s hogy aztán szolgálati revolverével magára lőtt. Közben azzal vádolja a rendőrséget, ez nemcsak hogy eltitkolta az esetet, hanem a sebesült pincért is eltüntette s hogy a vérengzést elkövetett rendőr feljebbvalóinak rémitgetése alapján lett öngyilkos. Hogy ezek a vádak mennyiben bírnak alappal, kiténik a mai napon kiadott rendőri kommunikéből, melynek szövegét a következőkben adjuk:

Tegnap délután 3—4 óra között a Kispipa-vendéglőben (Szt. János-utcán) *Voncz Nagy József* pincér *Tornyai Zsigmond* nevű ismerőssel sörözött. Beismerésük szerint 6 korsó és 4 pohár sört ittak meg. Amint fizetésre került a sor *Bán Zoltán* nevű főpincérről összeszólalkoztak a fizetendő sör mennyiségén s *Tornyai Zsigmond* a főpincért csirkefogó, tolvaj gazembernek nevezte, mire *Bán* öt többször arcúl ütötte. Látna a főpincér, hogy a két ittas vendég az elfogyasztott italok árát kifizetni nem hajlandó, sőt még vele gorombáskodnak, rendőrt hívott.

A hívásra megjelent a Kishidő olasz részén szolgálatot teljesítő *Dienes Imre* 56. számú rendőrszem, ki a pincéretet igazolásra szólította. E felszólításra *Voncz Nagy József* és *Tornyai Zsigmond* *Dienes* rendőrt piszkos gazembernek nevezték s azt mondták:

— Eredj vissza a posztodra, te gazember, majd keressük mi magunknak rendőrt, beme-gyünk a kapitányságra.

Dienes Imre minthogy a pincérek személyazonosságukról felvilágosítást adni nem akartak,

felszólította őket, hogy kövessék a rendőrségre. Ennek sem engedelmesskedtek. *Dienes* erre *Voncz Nagy Józsefet* karofogta és behozta a rendőrségre.

Amint a rendőrségi kapun beért a kapu alatt levő őrszobába kísérte a pincért, hol *Veres Károly* napos rendőr a napi események könyvébe bejegyezte az előállítást. Míg *Veres Károly* ez eseményt jegyezte, *Dienes* az őrszobában kardot rántott s háromszor *Voncz Nagy József* felé csapott. *Voncz Nagy József* jobb kezével védelmezte magát s jobb kezének tenyerén a hüvelyk uj tövében körülbelül 3—4 cm. hosszú csontig terjedő vágást kapott. Ez oly hirtelen történt, hogy mire *Veres Károly* észrevette már késő volt. Azonnal megfékezte *Dienes*t, kezéből kivette a kardot.

Voncz Nagy József pincért *Jánossy Gyula* rendőrkapitány helyettes *Vass Károly* detektívvel nyomban beküldte a biharmegyei kórházba, hol sebeit bekötötték s elbocsátották.

Voncz Nagy József *Dienes Imre* rendőr ellen feljelentést tett, vallomásáról tegnap d. u. 5 órakor jegyzőkönyv vétetett fel. A rendőrkapitányi hivatal *Dienes Imre* ellen megindította a ugy a fegyelmi, mint a bünvádi eljárást. Kardját és szolgálati szallagját tőle elvették s őrizetbe helyezték az egyik rendőrszobában. *Dienes Imre* éjjel 12 órakor egy őrizetlen pillanatban elővette 9 milliméteres szolgálati revolverét s bal mellébe lőtt. A lövedéket azonban a bal zsebében levő notesz fedele megakasztotta, így meg sem sérült. Társai ijedten futottak hozzá, kicsavarták kezéből a revolvert. *Dienes* tánsaival dulakodni kezdett s folyton csak azt hangoztatta: »ne bánjatok, ugy is megölöm magam.«

A vizsgálat során kiderült, hogy *Dienes Imre* tegnap déli 12 órától 4 óráig terjedő szolgálati ideje alatt a Kispipa vendéglőben ivott, de nem azokkal a pincérekkel, kikkel később konfliktusa támadt. *Dienes* a hozzá intézett kérdésekre egyáltalán nem adott feleletet, napok óta már buskomor volt, miért is a rendőrség elmebeli állapotának megvizsgálása céljából városi t. orvosi hivatalhoz kísérte. Tiszti orvosi hivatal 133—1912. szám alatt kiadott véleménye következő: »A biharmegyei kórház tekintetes igazgatóságának Helyben. *Dienes Imre* 38 éves, nős városi rendőr született Füzesgyarmaton, lakik Kálvária-utca 53. szám, melankoliában szenved. Az éj folyamán öngyilkosságot akart elkövetni. Minthogy jelen állapotában ön és közveszélyes, kérem elmebeteg osztályra felvenni. Nagyvárad, 1912. június 26. Dr. Nemes Aron t. orvos. P. h. A rendőrség *Dienes Imre*t fenti orvosi vélemény alapján a mentőkkel beszállította az elmekórházba.

Bizalmatlansági határozat a kormánynak.

Budapest, június 26.

(Saj. tud.) Abauj-Torna vármegye törvényhatósága valamint Hódmezővásárhely város törvényhatósága bizalmatlanságot nyilvánító határozatot hozott. Abauj-Torna vármegye egyben kimondta azt is, hogy felir a képviselőházhoz, hogy az általános választójog törvényét demokratikus és liberális alapon csinálják meg.

A legújabb

nyári czipő újdonságok

MOSKOVITS Bémertéri fióküzletében.

Szabott gyári egységáruk.

Telefon 687

Telefon 687

UJDONSÁGOK.

Szent László ünnepe.

Nagyvárad város védőszentjének *Szent László* királynak ünnepét ünnepeljük a mai napon. A város társadalmi hagyományaihoz híven ez idén is a szokott fénytel és bensőséggel ünnepli meg alapítójának, a nagy és szent királynak napját. Kegyelettel zárandokolnak a hívek a székesegyházba a szent király ereklyéjéhez.

A Katolikus Kőr az idén is fényes ünnepélyt rendez *Szent László* király tiszteletére, este pedig a városháza tornyában toronyzene lesz.

Az ünnep programja a következő:

1. Ünneplés körmenet. Indul a Szent László templomból negyed 9, az olasz plébánia templomból fél 9 órakor a *székesegyházba* s innen vissza az ünnepi istentisztelet után a pléb. templomokba. A körmeneten a Kath. Kőr tagjai a hívek közt testületileg vesznek részt.

2. Délelőtt 9 órakor *megyés főpásztorunk* a székesegyházban *ünneplés szent misét* pontifikál. A szent beszédet dr. *Némethy Gyula* theol. tanár tartja. Szent mise alatt a Kőr tagjai a helybeli és vidéki hívekkel a teljes bucsuval egybekötött szent áldozáshoz járulnak.

3. Este 6 órakor ünnepély a főgimnázium diszertmében a következő műsorral:

1. Himnusz. Eneki a férfi kar. 2. Szent László meghódítja Horvátországot. Ünneplés beszéd. Tartja: Karácsonyi János dr. 3. Szentelt hantok. Mosonyi Mihálytól. Eneki a férfiak.

4. Este 7 órakor toronyzene a városi székház tornyáról a következő műsorral.

1. Fölvitetett a magas mennyországba. Régi ének 1651. évből. 2. Oh dicsőséges asszonyság. (1681.) 3. Dicsőséges Szűz Mária, (1695.) 4. Oh nemes, ékes lilium. (1695.) 5. Örülj dicsőséges szép szűz: (1651.) 6. Szűz Mária kegyes anyja. (1651.) 7. Enek Szent István királyról, a török hódoltság korából. 8. Enek Szt. László királyról. (1695) 9. Angyaloknak nagyságos asszonya (1508) 10. Jézus, Mária dicsőséges nevek. (1695.) 11. Boldogasszony anyánk, a török hódoltság korából. 12. Szózat, Eneki a férfiak.

Népgyűlések a vármegyében. Bihar-megye függetlenségi pártja erősen szervezkedik, abból a célból, hogy a kormány és Tisza István képviselőházi elnök ellen akciót indítson a vármegyében. Népgyűléseket szándékoznak tartani a vármegye minden számottevő nagyobb községében; Nagyváradon július közepére tervezik a népgyűlés megtartását.

* A villamosmű kondenzvizellátása.

Nagyvárad város villamosművének sok kellemtelensége van a kondenzviz ellátásával. A Pece felső vidékén, Hájón, Váradszentmártonban, Váradszöllősen hat vízi malom van s ezek régi szolgálmi joggal bírnak a Pece vizére. Sokszor megtörténik, hogy a malomüzem miatt egyik másik malom elzárja a Pece vizét s akkor a város villamosművének nincs kondenzvize. Ennek az állandóan fenyegető veszedelemnek elhárítása felett már többször tanácskoztak, de a malomok szolgálmi jogát megszüntetni nem lehet. Most megkísérli a város, hogy a malomtulajdonosokkal megállapodásra jusson, ami ha nem sikerül, ahhoz az egyetlen költséges módhoz kell folyamodni, hogy csatornát építsen a város a villamos-telep és a Körözs-folyó között. Ezzel a kérdés végleg meglesne oldva.

* **Esküvő.** Folyó hó 30-án vasárnap délelőtt 12 órakor tartják esküvőjüket *Diósi Margit* és *Fleischer Béla*.

* **A városi jéggyár konkurense.** Nagyvárad város főmérnöke és tanácsa azzal a kedves meglepetésével szolgált ez évben a közönségnek s bizonyította be a közegészségügy iránti érzéketlenségét, hogy a jégárat felemelte. A városi közgyűlésen a főmérnök azzal indokolta meg a tavalyi alacsonyabb jégárakat, hogy konkurrálni kellett a városban levő másik jéggyárral. Hát a főmérnök elvéheti most ismét ezt a taktikát, mert most ismét van konkurens vállalat s éppen ennek eljárása a legerősebb cáfolat arra, hogy 31 fillérbe kerül egy tábla jég előállítására, mert a konkurens vállalat tetemesen, mintegy 28—30 százalékkal olcsóbban adja a jeget, mint a városi jéggyár. Ha pedig tényleg oly sokba kerülne a városi telepnek a jég előállítására, akkor hiba van az egész rendszerben és kezelésben, amelyen mielőbb változtatni kell.

* **Öngyilkos lett a drágaság miatt.** A magyarországi járás Felsőtopa községében Nyisztor Flórián a kertben felakasztotta magát egy szilvafára. A helyszínrre kiszállott az előjáróság a csendőrséggel egyetemben és levágták a hullát. A vizsgálat megállapította, hogy bűntény nem forog fenn.

* **Veszedelemes kuruzsolás.** Margitai tudósítónk jelenti a következő esetet: Berettyó-kölvány községben Fekete Gábor gazdának beteg lett egy tehene. Tegnap reggel össze hívta Fekete a rokonságot és megkezdtek a tehen gyógyítását. Négyen öten estek a szerencsétlen állatnak. Mindenki tudott rajta valamit gyógyítani. A gyógyítás módja pedig anynyiból állott, hogy a hat rokon közül az egyik a tehen farkából, a másik a nyelvéből, a harmadik a füléből vágott egy-egy darabot míg a többiek a köteleket tartották, melyekkel a szerencsétlen állatot egy kerítéshez kötötték le. A vágások után nem voltak megelégedve a kuruzsolók, hanem elküldtek a községi kovácsért aki eljövén szintén vágott a tehen nyakán. Most már mindenütt vérzett a tehen. A véletlen folytán ekkor érkezett meg a községbe a margitai állatorvos, aki értesülve a Fekete-jéknél történt dolgokról, nyomban oda ment és megvizsgálta a tehenet. Az állatorvos megállapította, hogy a tehen veszett. Erre a konstatación nagy rémület szállta meg a Fekete családot. Onmaguktól irtózva, véres kezeiket dörzsölve valósággal ostromolták tanácsért az állatorvost, aki alig tudott szabadulni, inkább menekült a kétségbeesett emberektől. Az állatorvos egyenesen a főszolgabírónak jelentette a dolgot, aki azonnal intézkedett, hogy az összes közreműködő embereket felszálítsák a Pasteur intézetbe, ami meg is történt.

* **Tűz.** Tegnap délelőtt 9 óra után a Mezey Mihály-utca 1. szám alatti ház padlásán a villamos vezeték rövid zárata következtében a közelben levő deszkák meggyulladtak. Tűzet idejékorán észrevették, s a kivonult tűzoltóság eloltotta. A kár jelentéktelen.

* **A rendőrség figyelmébe.** A *Kálvária-utcan* most alakítják át a vasuti hidat. Emiatt már annyit túrtek el ez utcán lakók, hogy már inkább lemondtak volna az utcának a hid általi »szépitéséről« is. Különösen a »Tiszántul« volt az, amely már számtalanszor szót emelt ez utcán lakók érdekében. Felszólalásának némi eredménye is lett. Sajnos, a máv. valamennyi építési munkálatait vagy külföldi, vagy más nemzetiségű munkásokkal végezteti. A kálvária-utcai hidépítésnél mindkét fajtából van bőven elég. Ezek miatt kell most sokat túrniök az utca lakóinak. Eddig ezek a munkások meg-

elégedtek azzal, hogy illetlen megjegyzéseket tettek a járókelők ellen. Azonban úgy látszik, hogy most már ez sem elég nekik, mert már a testi épségét is veszélyeztetik az utcán járóknak. Déltől, délután 1 óráig míg tart a déli munkaszünet, a munkások a járdákra szoktak lefeküdni, úgy hogy teljesen elzárják a járdán a közlekedést. A fiatalabbak pedig éretlenkednek, dobálnak stb. Tegnap a déli órákban szintén így tettek. A fiatalabbak köveket hajgálnak, az öregebbek a járdán fekszenek a hid alatt! Eppen ez időben haladt arra lapunk egyik munkatársa, akit majdnem fején találtak a kövek. Munkatársunk szemtanuja volt annak, amikor egy 18—20 éves suhanc egy jókora darab kővel úgy hátba dobott egy gyermeket, hogy az orrára bukott. A fiu kiletét nem sikerült megtudnia, mert az az ijedségtől, futva menekült el a hid közeléből. Igazán jó volna, ha a rendőrség egy kis figyelmet fordítana ezekre, mert így, amíg a hid építése tart, még a testi épsége sincs biztosítva az utcán járóknak.

* **Gyári szerencsétlenség.** Schwartz, Spitzer és Neumann Jókai-utcai deszkagyárában tegnap délelőtt Gyulai István építő segédmunkás az egyenlítő gyalugépből a forgácsot kezével le akarta seperni. A gép a kezét elkapta s négy ujjának felső izét levágta. Beszállították a biharmegyei kórházba, a rendőrség a vizsgálatot megindította.

* **Megbolondult a gombától.** Tegnap délelőtt egy dühöngő embert tett ártalmatlanná a csendőrség *Belényes* határában. A dühöngő ember tegnap még a legártalmatlanabb emberek egyike volt és egész munkája abból állott, hogy *Szigetköz* Imre birtokosnak a pusztáján őrizte a birkákat. A juhászt *Fántye* Miklósnak hívják. Tegnap reggel kiment az erdő szélére és ott több gombát talált. A gombákat összeszedte és szabad tűznél megsütötte s megezte. Fél óra múlva a szerencsétlen emberen dühöngési rohamok vettek erőt. Az erdőszéléről a tanya felé futott be a juhász, ahol baltát kapott fel és azzal törni zuzni kezdett. A dühöngő ember szeméi vérben forogtak erei kidülledtek a szája habzott. Mindenki ijedten menekült előle. Pántye, mikor már az épület összes ablakait beverte, egy kis szobának támadt, annak ajtaját beverte. Ebben a szobában szokta készíteni Stern Izsák a kóser sajtot. Most is ezzel a munkával volt elfoglalva. A dühöngő ember állati hangon üvöltve a baltát magasra tartva rohant a mit sem sejtő Stern Izsákra. Stern a butorok között bujkálva igyekezett menekülni a halálos csapások alól, ami nagynehezen sikerült is neki. Az ajtón kiugorva, egyenesen a csendőrségre futott a kétségbe esett ember és jelentést tett a dologról. A csendőrök nyomban kimentek a tanya felé, ahol nagynehezen ártalmatlanná tették a dühöngő embert és bevitték a belényesi kórházba, ahol megvizsgálták. Megállapították, hogy mérgező gombát evett a juhász. Azonnal hánytatót alkalmaztak, mire a szerencsétlen ember némileg jobban lett. Jelenleg a belényesi kórházban ápolják a veszedelemes embert, aki estére vissza nyerte józan esztét, azonban felépülése még sok időt vesz igénybe.

* **Ötven év után tudta meg hogy él a testvére.** Szabó Eszter kunszentmártoni asszony még ötven évvel ezelőtt elvesztette Pál nevű testvérét. A fiu a régi időben állítólag egy nagyvásár alkalmával tűnt el. Szabó Eszter azóta fáradhatatlanul kutatott eltűnt testvére után, de sikertelenül. Legutóbb megtudta, hogy él nagyszalontán egy Szabó Pál nevű ember. Itt tehát a szalontai rendőrségnek, hogy hallgassa ki Szabó Pált származására nézve. Így jutott aztán ötven évi kutatás után a testvér nyomára Szabó Eszter.

* **Játék a fegyverrel.** Odor István egy kálvária-utcai mozdonyvezető házához jár pár hónap óta. Tegnapelőtt délután egy utcai ablaknál ülték. Odor elővette revolverét s játszani kezdett vele. Játék közben elsült a revolver s a golyó utat törve magának az ablak üvegén, belefuródott az utcán a földbe. Ez időben igen sokan voltak az utcán, különösen gyermekek s csak a véletlennek köszönhető, hogy embert nem talált a löveg. Odor ellen a rendőrség, feljelentés folytán, megindította az eljárást.

x **Uj sport játék.** Igen szép és teljesen új sport üzésre alkalmas találmány jött forgalomba, mely olcsóságánál fogva rövid időn belül úgyszólván mindenkinél nélkülözhetetlen lesz, felnőttek, hölgyek és gyermekek részére, test-edző, szem és kézügyesség kifejllesztésére annyira olcsó, hogy bárki is megszerezheti, mert 1 koronától 3 korona árban és 5-féle nagyságban kaphatók. Egyedül LADÁNYI JÓZSEF puska-műves sport üzletében Rákóczi-ut Moskovits palota. A M. kir. lőpor áruda, telephon 269. Tanoncok felvételnek.

x **A most megjelent** Stephaneum könyvtár legújabb kötete Bölsche Szerelem az élők világából 1150 oldal. Ara 1 kor. 90 fillér, kapható Benkő A.

Megjelent

a képes mied der divat új-ság a leg-újabb modern fűzőkről, csak

Rosenzweig Róza

miedergyárában Szalárdi-u. 9. kapható ingyen és bérmentve.

Jogászok! Ügyvédjelöltek!
!! Egész nyáron át működik !!
Dr. Kállay jogi szemináriuma Budapest, IV. Kaplony-u. 5. Telefon 125-38.
 Köztudomásúlag legsikeresebb előkészítés minden jogi vizsgára.

Különleges felöltők, kosztümök blouzok és gyermekruhák a legnagyobb választékban

Spitzer Béla

női és gyermekruha áruházában Rákóczi-út.

A legfinomabb angol és francia ruha-vállalat!!

Olcsó szabott árak!

Rimanóczy műbutorgyár.

::: Állandó bútorkiállítás. :::

I. rendű tölgy és bükkfa parketta saját gyártmány.

Saját készítményű modern cserép-kályhák állandóan raktáron. Elváltalja kályhák javítását.

Raktár és iroda: Rákóczi-ut, saját ház.

::: TELEFON: 796. :::

Költségvetés díjtalan.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csü örtök: Csokon szerzett völegény.
 Péntek: Tatárjárás.
 Szombat d. u.: Vasgyáros, este; Artatlan Zsuzsi. (Küry Klára felléptével.)
 Vasárnap d. u.: Gül baba, este; Piros bugyelláris. (Küry Klára felléptével.)
 Hétfő: Muzsikuleány. (Küry Klára felléptével.)

Batizfalvy Elza utolsó fellépte. Lá zárné Batizfalvy Elza az országosan ismert és kedvelt szubrettművésznő, a miskolci színház primadonnája ma este kabinetszerepét mutatja be a »Csokonszerzett völegény«-ben. Batizfalvy Elza szubtilis és kedves színpadi egyéniségéhez Nagyváradon egész sora fűződik a szép színházi emlékeknek. Primadonnát ritkán kedveltek még olyan spontán őszinteséggel és lelkesedéssel, ahogy Batizfalvy Elzát szerette a Szigligeti színház három év előtti törzsközönsége.

Keleti Juliska a Tatárjárásban. Hónap, pénteken este a Szigligeti színházban szenzációs vendégszerelés zajlik le, előreláthatóan rendkívül tetszés és siker mellett. Keleti Juliska, a fővárosi közönség egyik legkedveltebb primadonnája lép fel a Tatárjárás Riza bárónője szerepében. A kiváló művészasszonynak vendéjátéka nagyon érdekes és figyelemreméltó, mert Riza bárónő szerepét neki írták.

Küry Klára Nagyváradon. Szombaton, vasárnap és hétfőn este lép fel a Szigligeti színházban a leghíresebb magyar operett művésznők egyike, Küry Klára legnevezetesebb szerepeiben: az Artatlan Zsuzsi, Piros bugyelláris, Muzsikuleány operettekben. Küry Klára művészete nem szorul reklámra. Rajongással hódol előtte évek óta a magyar főváros közönsége. O az a primadonna, aki az egyszerű és banális operettkuplét is a sziv legbensőbb hurjain adja elő.

A Nemzeti színház igazgatója. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Tóth Imrénnek, a Nemzeti Színház igazgatójának szerződését az 1917. évi június végéig meghosszabbította.

TANÜGY.

Fölvétel a nagyvárad felső kereskedelmi iskolába.

A beírások a következő iskolai évre június 30-ától július 5-éig történnek, még pedig akkép, hogy az alsó osztályba július 3-án és 4-én és 5-én más megyebeli illetőségű tanulók vétetnek fel. Ugyancsak 3-án tartoznak jelentkezni az alsó és középső osztályt végzett illetőleg javító vagy pótlóvizsgálatra utasított tanulók.

Csak amennyiben a teljes létszám július 5-éig be nem telt, van folytatódó beírás szeptember hó első négy napjában.

Július 4-én és 5-én a középső osztályba való fölvételre más intézetbeli növendékek is jelentkezhetnek. A felső osztályba idegen intézetben végzett tanulók nem vétetnek föl.

A beírt tanulók az igazgatónál hagyják iskolai bizonyítványukat és felvételi, valamint a tandíj megfelelő részletének bevezetése fejében beírási igazolványt kapnak.

Ha a tanév elején felvett tanulók a következő tanév elején szeptember hó 4-ig beírási

lag az osztályfőnök személyesen nem jelentkeznek, nemcsak a belépésre való jogosultságot veszítik el, hanem a beírási díjat is.

Levélben vagy írásban való jelentkezésnek helye nincs, mert a szervezet 12. § a értelmében minden tanulóknak a felvételre személyesen a szülő vagy gyám kíséretében kell megjelenie.

Szeptember elsején folytatódó felvétel kivételesen csak az esetben történhetik, ha a szabályszerű létszám (egy osztályra negyven tanuló számítva) még nincs betöltve. Első fölvételkor a tanuló tartozik születési, anyakönyvi kivonatát s az újraoltásról való bizonyítványát át szolgáltatni.

Az érettségi vizsgálat eredménye a kereskedelmi iskolában. A nagyvárad felső kereskedelmi iskolában a szóbeli érettségi vizsgálatok a napokban folytak le. Elnökök voltak a vallás- és közoktatásügyi miniszterium részéről dr. Szabó Sándor a sárospataki jogakadémia rektora, a kereskedelemügyi miniszterium részéről Markó Jenő központi szolgálatra be rendelt iparfelügyelő. Minthogy az érettségi vizsgálat eredményére nézve többféle verzió van forgalomban, az igazgatóság közlésezi, hogy a szóbeli vizsgálatra bocsátottak közt volt 7 jeles éret, 10 jól éret, 35 egyszerűn éret, javító vizsgálatra utasított 25 jelölt, a teljes vizsgálat ismétlésére 1, megelégteltek száma 67 százalék, a meg nem feleltéké 33 százalék.

A tanév vége a főgymnáziumban. A nagyvárad premontrai főgymnázium az évzáró »Te deum«-ot szombaton, június hó 29-én d. e. 9 órakor tartja a premontrai rend templomában. Utána az intézet dísztermében évzáró ünnepség lesz, melynek keretében az intézet igazgatója a befolyt iskolai év fontosabb eseményeire kiterjeszkedő beszédet mond s erre a szülőket és a tanúgy iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgatóság. A nagyvárad premontrai főgymnáziumban az 1912-1913. iskolai évre szóló beírások a következő napokon és sorrendben tartatnak: július hó 1-én a IV. A. B. és V. osztályba, július 2-án a II. A. B. és III. A. B. osztályba, július 3-án az I. A. B. osztályba. A beírás d. e. 9-12-ig tart. A jelentkezők múlt évi iskolai bizonyítványukat és más intézetből jövők anyakönyvi kivonataikat, valamint újraoltási igazolványaikat tartoznak bemutatni.

Igazságszolgáltatás.

A törvényszék nyári szünete.

A nagyvárad kir. törvényszéken július hó 1-én veszi kezdetét a nyári szünet és aug. 12-ig tart. Az elnöki teendőket ez idő alatt dr. Móri Pál táblabíró fogja végezni, s ő lesz a polgári tanács elnöke is.

A büntető főtárgyalási és felebbviteli, valamint a vádtanács elnöke Emler Géza, tagjai Korn Lajos és dr. Révész Gusztáv törvényszéki bírók.

A polgári tanács szavazó bírói Jakab Mihály és Patskó Antal. A vizsgálóbírói teendőket a szünet alatt is dr. Kérchy Péter vizsgálóbíró végzi.

A telekkönyvi ügyeket dr. Solyom Kálmán és dr. Petersberger Pál bírói hatáskörrel felruházott jegyzők látják el.

A szünet alatt a következő napokon lesznek tárgyalások: Büntető főtárgyalás hétfőn és csütörtökön, vádtanács (csak foglyos ügyekben) kedden, polgári tanács szerdán és büntető felebbvitel pénteken.

Az esküdtselek és a polgári felebbviteli tanács szünetel. A legközelebbi esküdtseleki ciklus szeptember 17-én veszi kezdetét.

„Ese őtt — most.” Az árucikkeken azok árát feltüntető, ez-lett — most megjelöléssel, ha az árleszállítás tényleg fenntorog, ezen árakat hirdetői mindenkinek szabad; de ha az árleszállítás csak szedelgés, akkor hamis jelzők és adatok (Iparörvény 58. §) használata, nem pedig a súlyosabb tömeges és gyors vásárlásra való ingerlés (Iparörvény 51. §) esete torog fenn. A Magyar Kereskedők Lapja írja, hogy a budapesti kamara ily értelmű véleményt adott egy iparkibágási ügyben. 1912—2: XVI.)

§ Eljárás a Népszava ellen. A budapesti királyi ügyészség, mint jelentik, megindította az eljárást a Népszava ellen a tegnapi számának „Eljen a köztársaság” című vezércikke miatt. Az ügyészség királysértés miatt vonja felelősségre a cikk íróját.

NYILTTÉR.

BENEDEK TESTVÉREK

„Mosóleány” fűszer-nagykereskedése, Nagyvárad (Zöldfa-utca 8.)

ajánlja a **„BENEDEK” - SZAPPANT** darabja 30 fillér,

amely száraz állapotban ruhamosásra kiválóan alkalmas. Legelőbb fűszerek és triss nápolyi főzelékek forrása. Mexikói kávébehozatal. —

Pörkölt kávé árak:

4-féle zamatu $\frac{1}{4}$ kg. K 1 —
8-féle „ „ $\frac{1}{4}$ kg. K 1.10
12-féle „ Benedek-keverék $\frac{1}{4}$ kg. K 1.25

Megjegyzendő, hogy 1 kg. pörkölt kávé 1 kg. 25 deka nyers kávénak felel meg.

SPORT.

A szombati football mérkőzés.

Az egymást megértő, gyönyörű összjátékának klasszikus példáját fogja nyújtani a Bácska csapata, amely szombaton Péter Pál napján délutáni 5 órakor fog a NAC I. csapatával a sporttéren mérkőzni.

A méltán országos hírű szabadkai csapat tagjai évek óta együtt művelik a labdarúgás sportját. E hosszas együttműködésnek eredménye az a kiforrott biztos játék, amely a szombati vendégcsapatot oly előnyösen jellemzi. Játékstílusuk is teljesen egyéni és a maga sajátos érdekességével elűt a nálunk eddig látott stílusoktól. A NAC csapata nagy ambícióval várja e kiváló ellenfelét s így a szombati mérkőzés egyike lesz a legérdekesebbeknek, amely a szezonban a sporttéren lefolyt.

TÁVIRATOK.

Véres verekedés a szkupstinában.

Be'grad, június 26.

(Saját tud.) Ma a szkupstinában a 21 millió újabb hadügyi kölcsön ügyét tárgyalták. A javaslat ellen Adelanovits ellenzéki képviselő akart elsőnek szólni, mire az egész kormánypart és a kormány tagjai, a hadügyminiszter kivételével mind eltávoztak. Adelanovics erősen támada a kormányt, de különösen a hadügyminisztert, akiről azt mondta, hogy a külföldi cégek érdekeit szolgálja Szerbiával szemben.

E súlyos vád hallattára a miniszter kardjához kapott és a képviselőre akarta vetni magát. Ebben azonban megakadályozták a kormányparti képviselők. Adelanovics viszont kutyakorbácsot rántott elő és azzal akart a hadügyminiszterre rohanni. Erre a kormányparti képviselők megragadták Adelanovicsot és addig verték, rugdosták míg eszméletét veszítette. Majd lelépték róla a ruhát is és úgy hurcolták ki a tárgyalási teremből. Az elnök óriási zajban felfüggesztette az ülést.

Idegen katonaság a fővárosban.

Budapest, június 26.

(Saját tud.) Ma az a szenzációs hír terjedt el a fővárosban, hogy a magyar katonaságot ki fogják cserélni és helyettük idegen nemzetiségi katonákat hoz-

nak. Allítólag a főváros kerületenkint lesz felosztva a katonaságnak megfelelően.

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Budapesten

A gabonatőzsdén tegnap szilárd volt az irányzat.

Határidők sárlata:

Májusi buza	— — — —	11.25
Októberi buza	— — — —	11.59
Októberi rozs	— — — —	9.35
Októberi zab	— — — —	9.06
Májusi tengeri	— — — —	8.95
Juliusi tengeri	— — — —	8.89

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA.

„Varázsfluvola.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfluvola” rendkívül kelemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bölgével van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona.

Csakis Wagner „Hangszer-Király” ország-szerte elismert legelőbb hangszeráruházában kapható. Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Autó (automobil) tulajdonosok szives figyelmébe

PNEUMATIK, köpeny és tömlő, vulkanizáló műhely! TRAPP ISTVAN Budapest, VIII. ker. Tisza Kálmán-tér 26.

Postai megbízás naponként azonnal el lesz intézve. Javítások jutányos árban. Használt gumik a legmagasabb árban megvételnek.

JÉGSZEKRÉNYEK, FAGYLALT - GÉPEK, PERMETEZŐK

legnagyobb választékban

Telefon 390.

TARSOLY és RISZTÓ

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

különlegességek vaskereskedésében

Telefon 390.

Értesítés.

Megnyílt a

„Béka“ bolt

Uj rőfös, rövid és női divatru-
ház Nagyváradon Zöldfa-utcaTessék ügyelni a kira-
kat-üvegeinkre festett

„BÉKÁRA“

Árjegyzéki kivonat:

1 vég Rumburger vászon mindenre alkalmas	4 50
1 méter gyapjuszövet bármilyen színben, 120 széles	— 89
1 Himzett elejű nőiing szepességi vászonból	1 65
1 nőiing finom siffonból	— 95
1 női hálókabát (korzetta) finom siffonból	— 98
1 Nőiing himzéssel és szalaggal dusan diszitve	— 98
1 Izléses diszkötény	— 55
1 Női reformkötény finom klottból vagy lüszterből	1 65
1 fekete klott alsószoknya	— 98
Egy 6 személyes damaszt garnitúra	2 75
1 Fekete nap és esőernyő	— 98
1 Elegáns fehér puhaelejű férfiing	1 25
1 finom 5 soros gallér minden fazon és szám	— 13
1 pár kezelő fehér vagy színes	— 21
12 darab valódi rumburgi vászon zsebkendő	1 50
1 méter kozmanózi karton bármilyen színben, jó mosó	— 22
1 méter legfinomabb gyapjudelin legujabb divatuak	— 59
1 kétszemélyes klott paplan jó vattával töltve, bármilyen szín	3 25
1 Ablakra való szövetfüggöny	1 39
1 Magános ágyterítő	— 89
1 garnitúra 2 ágy és egy asztalterítő	4 50
1 Vég valódi rumburgi kanavász, bármilyen színben	4 75
1 fehér siffon alsószoknya	— 98
1 méter ruhavászon minden színben	— 29
1 méter csipkefüggöny	— 26
1 fejre való selyemsál	1 25
1 m. 120 széles gyapju pepita szövet	— 45
1 méter mosó delin legujabb minták	— 24
1 himzett elejű bluz	— 98
1 színes napernyő gyönyörű szép	1 52
1 Reformkötő, jó mosókarton	— 69
1 nyári flanel takaró	— 95
1 fejre való pepita selyem kendő	— 98
1 finom damaszt abrosz	— 98
1 kávé abrosz	— 79
1 kávé szalvéta	— 06
1 fekete klott alsószoknya	— 98
1 Szmirna ágyhához való szőnyeg	1 65
1 méter bőreres spárga szőnyeg	— 39
1 nagy szoba szőnyeg	— 1 69
1 méter dupla széles cerna csipke függöny aplikált mintákkal	— 58
Vidéki megrendelések utánvétel mellett a legpontosabban lesznek elintézve.	
Postai szétköldések minden nap. Tessék a kirakat üvegeinkre festett „BÉKÁT“ keresni.	

VAJNOVSZKI FERENC

uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték szerint. Javítások jutányos árban. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

Kovács Zsigmond

műasztalos

géperőre berendezett

ipartelepe

Szacs vay-utca 70. sz.

Telefon 10-87.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni tek. Cimet, hogy társas viszonyunk megszűnévén, néhai apósom **SCHÖPPER GYÖRGY** 32 év óta fenálló jó hírnevű

gépjavitó műhelyét

saját vezetésem alatt tovább fentartom.

Elvállalok és készítek minden e szakmába vágó munkát gyorsan és pontosan, u. m.: **rész- és vasöntést, henger rovatkolást és köszörülést, cséplőgép javítást, teljes malomberendezést és javítást, olajmagzó hengerek készítését, foszmérő javítást, transzmisszió teng-lyek, függő-, álló- és fali csapágy készítését és szerelését.** Továbbá saját készítésű **fehér fém** (compozicio) különféle minőségekben.

Munkám jóságáért és pontosságáért felelőseget vállalok, mivel 11 év óta az üzletvezetésben közreműködtem.

Amidőn nagybecsű pártfogásáért esedezem, magamat szolgálataira mindenkor felajánlva, maradok

• kitünő tisztelettel

SCHÖPPER GYÖRGY VEJE

ROHOSKA PÁL

NAGYVÁRAD, Sáncz utca 22.

Csúzi Ferencz

fehérenemű és ruhatisztító intézete

N.-Várad Szaniszló-u. 32.

Elvállal fehérenemű és minden más

ruha tisztítást jutányos árban.

Meghívásra a ruhákért érte is

küldök. Levelekre válaszolok.

Fey Rezső

mű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalat

Szent János-utca 22. szám.

TELEFON 532. TELEFON 532.

Készít udvari fagymentes
closetteket vizöblítéssel.
Angol-closett berendezést,
viztartány vagy önzáró clo-
sett csapokkal való öblítéssel.
Mindennemű épület- és dísz-
bádogos munkát. Villany-
erő gépekkel berendezve.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!

vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

M O S !

gallér és kézelőket fé-
nyesre, csipke és szövet
függönyök, bútor szö-
vetek, papi és egyen-
ruhák vegyileg tisztít-
tatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Mokos Sándor.

Műhely áthelyezés!

Értesitem a n. érd. közön-
séget, hogy évek óta fenálló

bádogos műhelyemet

Huszár-utca 13. sz. alá

helyeztem át. Jutányos árban vállalok,
fürdő szoba, angol klozett, vízvezeték
berendezéseket, ugyszintén épület és
díszmű bádogos munkákat stb. Költség-
vetés díjmentesen, levelekre válaszolok.
Szives pártfogást kér

Tótós Mihály

épület és díszmű bádogos.

Helyi és vidéki telefon 386.

Vasszerkezeti gyár.

Lakatos műhely.

SZÁNTÓ DEZSŐ első nagyváradai redőnygyára.

Értesilem a t. közönséget, hogy műlakatos ipartelepemet és redőnygyáramat a Szent János-utczáról, **Rulikovszky-ut 30. szám alá** (bejárat a honvéd laktanya mellett) egy dírekte ezen célra épített és méreteiben még eddig városunkban nem létező gyárhelyiségembe helyeztem át. Redőny gyártmányaim: Esslingeni ablak faredőnyök, gördülő acél bolti redőnyök, (rollók) napellenző ponyvák, Jalousiák, damaszt és vászon redőnyök a legkiválóbb minőségben. Felvállalok az épület és műlakatosság keretébe tartozó összes munkákat, u. m.: vasszerkezetek, vasrácsok, épület vasalások, biztonsági vasajtók, kiváló minőségű tűzhelyek és ajtócsukókat stb. Szállítások vidékre a leggyorsabban. Redőny javítások szakszerűen eszközöltetnek. Javítási munkák telefon hívásra.

Tisztelettel

Szántó Dezső.

TELEFON: 491 SZ.

TELEFON: 491 SZ.

Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtok-
vásárlási, eladási és
erdő becslési irodája

RÁKÓCZI-UT 10. SZAM.

Helybeli és vidéki telefonszám 725.

Kátránypapír:

21 kilós tekeres K	2:20
29 " " "	" " "	3:50
35 " " "	" " "	4:00
40 " " "	" " "	5:50
55 " " "	" " "	7:00
34 " elszigetelő	" " "	4:50

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Irnoki állásra egy szép és helyesirású szolid férfi azonnal alkalmazást talál **CSÁNYI ANDOR** nagyszalontai királyi közjegyző irodájában. Gépirást tudó előnyben részesül.

Teszler Simon-féle

posztó és gyapjuszövet, bélésárúk
és szabó kellékeknek kiárusítását

már megkezdte!

Zöldfa-utca 21. szám alatt.